

**WNIOSEK O UDZIELENIE WYJAŚNIENIA W ZAKRESIE STOSOWANIA
PRZEPISÓW O FINANSACH PUBLICZNYCH**

Podstawa prawna: Art. 13 pkt 11 ustawy z dnia 7 października 1992 o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2001, Nr 55, poz. 577 z późn. zm.)
A. ADRESAT WNIOSKU
Regionalna Izba Obrachunkowa w Zielonej Górze, ul. Chmielna 13, 65-261 Zielona Góra
B. DANE WNIOSKODAWCY
B. 1. DANE IDENTYFIKACYJNE
Rodzaj wnioskodawcy (zaznaczyć właściwy kwadrat) <input type="checkbox"/> 1. jednostka samorządu terytorialnego <input type="checkbox"/> 2. związek międzygminny <input checked="" type="checkbox"/> 3. stowarzyszenie gmin, gmin i powiatów <input type="checkbox"/> 4. związek, stowarzyszenie powiatów <input type="checkbox"/> 5. samorządowe jednostki organizacyjne <input type="checkbox"/> 6. beneficjenci dotacji z budżetów jst (w tym samorządowe osoby prawne) (w zakresie ich wykorzystania)
B.2. NAZWA PEŁNA Zrzeszenie Gmin Województwa Lubuskiego
B.3. ADRES SIEDZIBY ul. Generała Jarosława Dąbrowskiego 41b/308, 65-021 Zielona Góra
C. ZAKRES WNIOSKU
C1. PRZEDMIOT WNIOSKU
<input checked="" type="checkbox"/> zaistniały stan faktyczny <input type="checkbox"/> zdarzenie przyszłe
C.2. RODZAJ SPRAWY
Realizacja inwestycji w zakresie gminnej infrastruktury oświetleniowej w ramach Programu Inwestycji Strategicznych Rządowego Funduszu Polski Ład na majątku obcym - przedsiębiorstwa energetycznego, nakłady inwestycyjne przy realizacji i wzajemne rozliczenia po zakończeniu inwestycji
C.3. WSKAZANIE PRZEPISÓW O FINANSACH PUBLICZNYCH BĘDĄCYCH PRZEDMIOTEM WYJAŚNIENIA W ZAKRESIE ICH STOSOWANIA
Należy wskazać jednostki redakcyjne przepisów wraz z nazwą aktu prawnego do każdego zaistniałego stanu faktycznego lub zdarzenia przyszłego (bez przytaczania treści przepisów) Art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 8.03.1990 r. o samorządzie gminnym Art. 18 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. prawo energetyczne Art. 44 ust 3 ustawy o finansach publicznych Regulamin Dziewiątej Edycji Naboru Wniosków o dofinansowanie "Rozświetlamy Polskę"
D. WYCZERPUJĄCE PRZEDSTAWIENIE ZAISTNIAŁEGO STANU FAKTYCZNEGO (STANÓW FAKTYCZNYCH), ZDARZENIA PRZYSZŁEGO

(ZDARZEŃ PRZYSZŁYCH) I PYTANIA (PYTAŃ)

Opis stanu faktycznego (stanów faktycznych), zdarzenia przyszłego (zdarzeń przyszłych)

Przedsiębiorstwo energetyczne będąc właścicielem infrastruktury oświetleniowej na terenie poszczególnych gmin w ramach realizacji inwestycji z programu rządowego na ich majątku, proponuje warunki przekazania tytułu prawnego do dysponowania urządzeniami (oprawami oświetleniowymi wraz z osprzętem) poprzez zawarcie umowy o współpracę, w tym umowę dzierżawy części infrastruktury. Jednocześnie zastrzega sobie wyłączne prawo do wykonania usługi polegającej na eksploatacji i konserwacji oświetlenia ulicznego tj. instalacji stanowiącej własność Spółki i opraw posadowionych na tej instalacji.

Pozyskane przez poszczególne gminy zewnętrzne dofinansowania przeznaczone ma być na wymianę nieenergooszczędnych opraw (oświetlenia ulic, dróg, skwerów, parków, placów, ścieżek rowerowych i innych miejsc publicznych) na oprawy typu LED w ramach programu „Rozświetlamy Polskę” zgodnie z Regulaminem Dziewiątej Edycji Naboru Wniosków o dofinansowanie "Rozświetlamy Polskę".

W ramach postanowień umownych (odpłatnej umowy do dysponowania infrastrukturą oświetleniową Spółki) Gmina zobowiązana jest płacić comiesięczny czynsz, do którego zostanie doliczony podatek VAT. Nadto Spółka zastrzega, że wszelkie prace montażowe opraw oświetleniowych lub ich części, prace remontowe i eksploatacyjne, a także nadzór nad funkcjonowaniem infrastruktury oświetleniowej wykonywane mogą być wyłącznie przez Wyzierżawiającego (spółkę energetyczną) – na podstawie odrębnych umów między stronami.

Zgodnie z zaproponowaną umową, zmodernizowane przez Gminę elementy urządzenia oświetleniowego zostaną przekazane Wyzierżawiającemu po zakończeniu umowy **bez obowiązku zwrotu ich wartości:** „wszelkie nakłady lub ulepszenia poczynione w przedmiocie dzierżawy w ramach inwestycji (urządzenia nabyte i zainstalowane w przedmiocie dzierżawy w ramach realizacji programu) pozostaną na przedmiocie dzierżawy”.

Zauważyć należy, że Gmina jest beneficjentem Programu, z którego uzyskuje dofinansowanie, lecz także sama ponosi koszty i wydatki związane z inwestycją, w postaci min. 20% wkładu do programu.

Pytanie (pytania) przyporządkowane do stanu faktycznego (stanów faktycznych) lub zdarzenia przyszłego (zdarzeń przyszłych) przedstawionego wyżej

Czy proponowane przez spółkę oświetleniową zasady udostępniania swojej infrastruktury o treści prezentowanej umowy dzierżawy (w tym nieodpłatny zwrot zmodernizowanego majątku), której zawarcie jest konieczne w celu realizowania przedsięwzięcia modernizacji tej infrastruktury oferowane Gminom, pozostają w sprzeczności z zasadami finansowania przez jednostki samorządowe oświetlenia ulicznego własnym majątkiem (w tym pochodzących z Programu)?

E. WŁASNE STANOWISKO W SPRAWIE OCENY PRAWNEJ ZAISTNIAŁEGO STANU FAKTYCZNEGO LUB ZDARZENIA PRZYSZŁEGO

Stanowisko wnioskodawcy do pytania (pytań) przedstawionego w części D.

Przystąpienia do programu z Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych w edycji 9.

Rozświetlamy Polskę w zakresie przedsięwzięcia modernizacji infrastruktury oświetleniowej należącej do spółki oświetleniowej warunkowane jest wyrażeniem woli przez gminę na zaproponowane przez Spółkę warunki współpracy, na bazie, których Spółka może udostępnić swoją infrastrukturę oświetleniową (w formie dzierżawy).

Zasady finansowania oświetlenia ulic i dróg, zostały w Prawie energetycznym potraktowane w sposób blankietowy i niepełny. Ustawa w żaden sposób nie odnosi się do problemów wynikających ze zróżnicowania technicznego i własnościowego majątku oświetleniowego

W ramach Programu Gmina może samodzielnie wymienić jedynie nieenergooszczędne oprawy stanowiące majątek gminy (wnioskodawcy).

Aby wymienić również oprawy nieenergooszczędne należące do właściwego OSD lub Spółki oświetleniowej niezbędne jest uzyskania przez Wnioskodawcę tytułu prawnego do dysponowania urządzeniami oświetleniowymi na cele inwestycji.

Wymiana opraw na instalacjach należących do OSD lub Spółki oświetleniowej wymaga zawarcia umowy ze spółką energetyczną, jednak proponowana współpraca nie uwzględnienia w żaden sposób interesu Gminy i naczelnych zasad, którymi winna się ona kierować przy zasad wydatkowaniu środków publicznych, pomija także ekwiwalentności świadczeń umownych.

Zdaniem wnioskującego umowa przekazania urządzeń celem czynienie na niej inwestycji winna być nieodpłatna. Spółki natomiast proponują zawarcie umów najmu/dzierżawy, mimo że Gmina zamierza jedynie dokonać modernizacji tych urządzeń poprzez zdemontowanie (starych) opraw nieenergooszczędnych, a następnie wymienić je na nowe oprawy oświetleniowe LED.

Ponoszone w tym celu wydatki inwestycyjne gmin z racji swej istoty powodowałyby nie tylko udoskonalenie, ale i jednocześnie zwiększenie wartości obcego majątku. Zwykle utrzymanie punktów świetlnych, o którym mowa w art. 3 pkt 22 ustawy Prawo energetyczne, nie obejmuje swym zakresem modernizacji, a jedynie bieżącą konserwację.

W świetle obowiązujących przepisów finansowanie przez gminę ze środków własnych modernizacji oświetlenia ulicznego, w przypadku, gdy właścicielem instalacji jest zakład energetyczny, jest niezgodne z prawem.

Tym samym sposób rozliczeń zmodernizowanych opraw oświetleniowych (w ramach prawa do dysponowania mieniem spółki) również realizowane winno być przy uwzględnieniu norm prawnych w zakresie wydatkowania publicznych środków finansowych – z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów zgodnie z art. 44 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. ustawy o finansach publicznych.

Gminy nie mogą także zawierać odpłatnych umów (np. dzierżawy) z dysponentami infrastruktury, która może zostać wykorzystana do zamontowania punktów świetlnych. Czynsz dzierżawny nie jest bowiem kosztem budowy, ani kosztem utrzymania punktu świetlnego.

Proponowane przez spółki oświetleniowe postanowienia umowne (jako konieczne do przeprowadzenia inwestycji w celu poprawy efektywności energetycznej przez obniżenie energochłonności oświetlenia, o którym mowa w art. 3 pkt 22 i w art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne), są dalece wątpliwe pod kątem jej legalności, gospodarności i celowości, mając zwłaszcza na uwadze treść stanowiska Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych z dnia 25 kwietnia 2008 roku w sprawie finansowania oświetlenia dróg publicznych przez gminy, w szczególności umowa powinna uwzględniać zasady wzajemnych

rozliczeń poczynionych nakładów inwestycyjnych.

Modernizacja istniejącego na terenie gminy oświetlenia finansowana będzie ze środków pozyskanych z Programu rządowego, ale także udziałem własnym Gminy („Dofinansowanie może być przyznane jedynie w przypadku posiadania przez Wnioskodawcę Udziału własnego na realizację Inwestycji, pochodzącego ze środków innych, niż środki z Programu, w wysokości nie niższej niż 20% wartości Inwestycji” §5 ust 9 Regulaminu).

Zatem również proponowany przez spółkę oświetleniową zapis w przedmiocie przejęcie zmodernizowanych urządzeń po zrealizowaniu przez gminę inwestycji, bez ekwiwalentności świadczeń stanowi nieuprawnione zwiększenie wartości obcego majątku.

F. INFORMACJA O ZAŁĄCZNIKACH

Należy wymienić załączniki przesłane (złożone) razem z wnioskiem

Umowa dzierżawy części infrastruktury oświetleniowej;

Umowa o Współpracy nr OS/RIO/2023 w zakresie przedsięwzięcia modernizacji infrastruktury oświetleniowej;

Stanowisko Zrzeszenia Gmin Województwa Lubuskiego nr 05/2023 z dnia 24.10.2023 r.
w sprawie: realizacji programu przez gminy z Rządowego Funduszu Polski Ład:
Programu Inwestycji Strategicznych w edycji 9. Rozświetlamy Polskę.

Data wypełnienia wniosku

21.12.2023 r.

Imię i nazwisko kierownika jednostki lub

osoby upoważnionej

Marek Cebula

Podpis kierownika jednostki lub osoby

upoważnionej